

امضای تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی و پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله

در حاشیه نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی، فناوری و فن‌بازار، تفاهمنامه همکاری علمی، آموزشی و پژوهشی میان پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی و پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله به امضا رسید.

به گزارش اقتصاد سرآمد و براساس اعلام روابط عمومی پژوهشگاه، این تفاهمنامه در پی برگزاری نشست‌های تخصصی مشترک و با هدف توسعه و تقویت همکاری‌های علمی و پژوهشی در حوزه مخاطرات طبیعی منعقد شد و چارچوبی برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، آزمایشگاهی و منابع انسانی دو پژوهشگاه فراهم می‌کند.

بر اساس مفاد این تفاهمنامه، اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک در حوزه‌هایی نظیر زلزله، سونامی، تغییرات اقلیمی، پویایی و مدیریت سواحل، ارزیابی و مدل‌سازی مخاطرات ترکیبی، مدیریت ریسک و بحران در دستور کار طرفین قرار خواهد گرفت. همچنین طراحی و اجرای دوره‌های تحصیلات تکمیلی و فعالیت‌های آموزشی بین‌رشته‌ای از دیگر محورهای همکاری پیش‌بینی شده است.

در قالب این همکاری، امکان استفاده متقابل از داده‌ها، زیرساخت‌های پژوهشی، تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی و نرم‌افزاری دو پژوهشگاه فراهم شده و به منظور هماهنگی و نظارت بر اجرای برنامه‌ها، کمیته مشترکی متشکل از نمایندگان طرفین تشکیل خواهد شد.

این تفاهمنامه به مدت پنج سال اعتبار دارد و در صورت توافق طرفین، قابلیت تمدید خواهد داشت. شایان ذکر است این همکاری مشترک، گامی مؤثر در راستای توسعه پژوهش‌های کاربردی، کاهش مخاطرات طبیعی، ارتقای تاب‌آوری اجتماعی و ارائه راهکارهای علمی برای مدیریت پایدار سواحل و مناطق لرزه‌خیز کشور به شمار می‌رود.

بازدید میدانی، دیدار با مقامات ملی و محلی و حضور در همایش ملی در سفر سرپرست پژوهشگاه به چابهار

سرپرست پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی در سفر دو روزه خود به چابهار، ضمن بازدید از ایستگاه پژوهش و فناوری پژوهشگاه در این شهرستان، در همایش ملی «رقابت‌پذیری و آینده تحولات شهری با رویکرد اقتصاد دریامحور» به‌عنوان سخنران کلیدی حضور یافت و با برخی مسئولان منطقه دیدار و گفت‌وگو کرد.

سرپرست پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی، به همراه اعضای هیأت‌رتیسه پژوهشگاه، در سفری دو روزه به شهرستان چابهار، مجموعه‌ای از برنامه‌های بازدید، نشست و دیدارهای علمی -اجرایی را انجام داد.

بازدید میدانی از ایستگاه پژوهش و فناوری چابهار در نخستین بخش این سفر، هیأت پژوهشگاه با حضور در ایستگاه پژوهش و فناوری اقیانوس‌شناسی و علوم جوی چابهار، آخرین وضعیت فنی، عمرانی و زیرساختی ایستگاه را مورد بررسی قرار داد. سپس در جلسه‌ای با همکاران مستقر، موضوعات مربوط به بهبود ابنیه، ارتقای زیرساخت‌ها و تقویت و تجهیز آزمایشگاه‌ها بررسی شد.

پس از جمع‌بندی مباحث، گزارشی از مصوبات و محورهای عملیاتی به معاون استاندار و فرماندار ویژه چابهار و همچنین مدیرعامل منطقه آزاد چابهار ارائه شد. در این نشست راه‌های تقویت ایستگاه چابهار پژوهشگاه مورد بررسی قرار گرفت. دکتر مهدی‌نیا در روز دوم این سفر، به‌عنوان سخنران کلیدی در همایش ملی رقابت‌پذیری و آینده تحولات شهری با رویکرد اقتصاد دریامحور با ارایه سخنرانی با عنوان اکوسیستم‌های دریایی هوشمند یکپارچه حضور یافت و بر اهمیت توسعه مبتنی بر دریا، نقش پژوهش‌های اقیانوس‌شناسی، و ظرفیت‌های سواحل مکران در آینده اقتصاد کشور تأکید کرد. در حاشیه این همایش، نشست‌هایی با ریاست دانشگاه بین‌الملل چابهار و قائم‌مقام دبیرخانه ستاد توسعه مکران برگزار شد.

گروه دانش دریا- مهدی دهدار - در روزگاری که توسعه سواحل و بهره‌گیری از ظرفیت‌های دریا به یکی از محورهای اصلی سیاست‌گذاری کلان کشور تبدیل شده است، منتشرشدن کتاب «راهنمای سیاست‌گذاری برنامه ملی توسعه دریامحور» به تألیف یونس غربالی‌مقدم توسط انتشارات اسرار دانش را می‌توان رویدادی فرهنگی-سیاستی در حوزه اقتصاد دریا دانست؛ اثری که می‌کوشد میان نگاه تمدنی به دریا و الزامات حکمرانی نوین پیوندی معنادار برقرار کند. تألیف جدید یونس غربالی‌مقدم، یک راهنمای جامع و کاربردی است که با هدف ارائه یک چارچوب منسجم برای تدوین و اجرای برنامه‌ای ملی در راستای توسعه دریاپایه ایران تهیه شده است.

به گزارش «اقتصاد سرآمد»، مهدی دهدار، پژوهشگر حوزه پیشرفت دریاپایه در نوشتاری و در این رابطه با نگاهی تحلیلی به بررسی کتاب «راهنمای سیاست‌گذاری برنامه ملی توسعه دریامحور» تألیف یونس غربالی‌مقدم پرداخته است. نگارنده در این مطلب با بیان اینکه این کتاب رسالت خود را در تبیین «چه باید کرد» انجام داده است، تأکید دارد که اکنون نوبت اندیشکده‌ها و دانشگاه‌ها و سیاست‌گذاران است که «چگونگی» را فرموله کنند. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

به جغرافیای اقتصادی جهان امروز، ایران با دسترسی به دوپهنه آبی استراتژیک در شمال و جنوب، روی گنجی پنهان نشسته است، اما فاصله میان «داشتن گنج» و «استخراج ثروت»، در گرو داشتن یک نقشه راه دقیق است. در فضای سیاست‌گذاری ایران، جایی که گفت‌وگوها و دریامحور اغلب در سطح کلی‌گویی باقی مانده، کتاب «راهنمای سیاست‌گذاری برنامه ملی توسعه دریامحور» نوشته یونس غربالی‌مقدم، همچون یک زنگ بیدارباش و یک ضرورت انکارناپذیر در اکوسیستم توسعه کشور ظهور کرده است.

نویسنده که خود از بدنه کارشناسی سازمان بنادر و دریانوردی است، با درکی عمل‌گرایانه از خلأ میان اسناد بالادستی و میدان اجرا، موفق شده است پلی میان «آرزوهای ملی» و «اقدامات اجرایی» بزند. این کتاب با تجزیه و تحلیل ۹سیاست‌کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در قالب تبدیل کردن این خطوط راهنما به ۲۳راهبرد عملیاتی، «چه باید کرد» را به‌خوبی تبیین می‌کند، اما وقتی پای «چگونه باید کرد» و استانداردهای جهانی به میان می‌آید، نیازمند واکاوی عمیق‌تر است.

در ادامه، این اثر را از دریچه تلفیقی اقتصاد مدرن، استانداردهای جهانی و نقد فنی بررسی می‌کنیم:
۱. گذار پارادایمی: از «توسعه دریامحور» به «اقتصاد آبی پایدار»
کتاب بر مفهوم توسعه دریامحور (Sea-Based Development) تمرکز دارد که ترجمه‌ای صحیح اما کلاسیک است. بااین‌حال، ادبیات جهانی توسعه در دهه اخیر، به‌ویژه بر اساس تعاریف بانک جهانی و اهداف توسعه پایدار سازمان ملل (SDG ۱۴) به سمت پارادایم اقتصاد آبی (Blue Economy) تغییر جهت داده است. در اقتصاد آبی مدرن، دریا صرفاً یک «منبع برداشت» برای ترانزیت یا شیلات نیست، بلکه یک «سرمایه طبیعی» است. کشورهایی مانند نروژ یا اندونزی امروزه ارزش اقتصادی

۱. گذار پارادایمی: از «توسعه دریامحور» به «اقتصاد آبی پایدار»

کتاب بر مفهوم توسعه دریامحور (Sea-Based Development) تمرکز دارد که ترجمه‌ای صحیح اما کلاسیک است. بااین‌حال، ادبیات جهانی توسعه در دهه اخیر، به‌ویژه بر اساس تعاریف بانک جهانی و اهداف توسعه پایدار سازمان ملل (SDG ۱۴) به سمت پارادایم اقتصاد آبی (Blue Economy) تغییر جهت داده است. در اقتصاد آبی مدرن، دریا صرفاً یک «منبع برداشت» برای ترانزیت یا شیلات نیست، بلکه یک «سرمایه طبیعی» است. کشورهایی مانند نروژ یا اندونزی امروزه ارزش اقتصادی

بدون شرح...

فریداعیزی - اقتصاد سرآمد

یک پژوهشگر پیشرفت دریایا پایه در مطلبی به «سرآمد» بررسی کرد؛

تحلیلی بر کتاب «راهنمای سیاست‌گذاری

برنامه ملی توسعه دریامحور»

از نقشه گنج دریایی تا مهندسی رנסانس اقتصادی

تکیه بر آمارهای توصیفی سالانه، جریان لحظه‌ای داده‌های کانتینری، زیست‌محیطی و لجستیکی رصد شود. بدون پیوستن به زنجیره بلوکی (Blockchain) جهانی لجستیک و استفاده از هوش مصنوعی برای مدیریت بنادر، حتی بهترین سیاست‌های کاغذی نیز در رقابت با بنادر هوشمند جیل‌علی یا سنگاپور شکست خواهند خورد.

۳- تغییر پارادایم: دریا به مثابه یک «زیست‌بوم» نه فقط «معدن ثروت»

همانطور که در متن تحلیلی بالا اشاره شد، کتاب باید مقدمه‌ای باشد برای اصلاح نگاه حاکمیتی از «بهره‌برداری حداکثری» به «توسعه پایدار آبی». آینده اقتصاد دریا در گرو صنایعی است که با طبیعت می‌سازند، نه علیه آن. اقتصاد جلیک، انرژی امواج و بیوتکنولوژی دریایی، مرزهای دانش هستند که باید به سیاست‌های سنتی حمل‌ونقل و شیلات افزوده شوند. موفقیت این برنامه در گرو آن است که جوامع محلی ساحل‌نشین، ذی‌نفعان اصلی این توسعه باشند، نه فقط تماشاگران عبور کانتینر ها.

۴- هشدار ژئوپلیتیک: زمان به نفع مانیتس!
باید تأکید کرد که این کتاب در یک خلأ زمانی منتشر نشده است. رقبای منطقه‌ای (از پروژه جاده ابریشم جدید چین تا کریدور عرب-مدیترانه و توسعه بندر فاو عراق) با سرعتی سرسام‌آور در حال تثبیت جایگاه خود هستند. هر روز

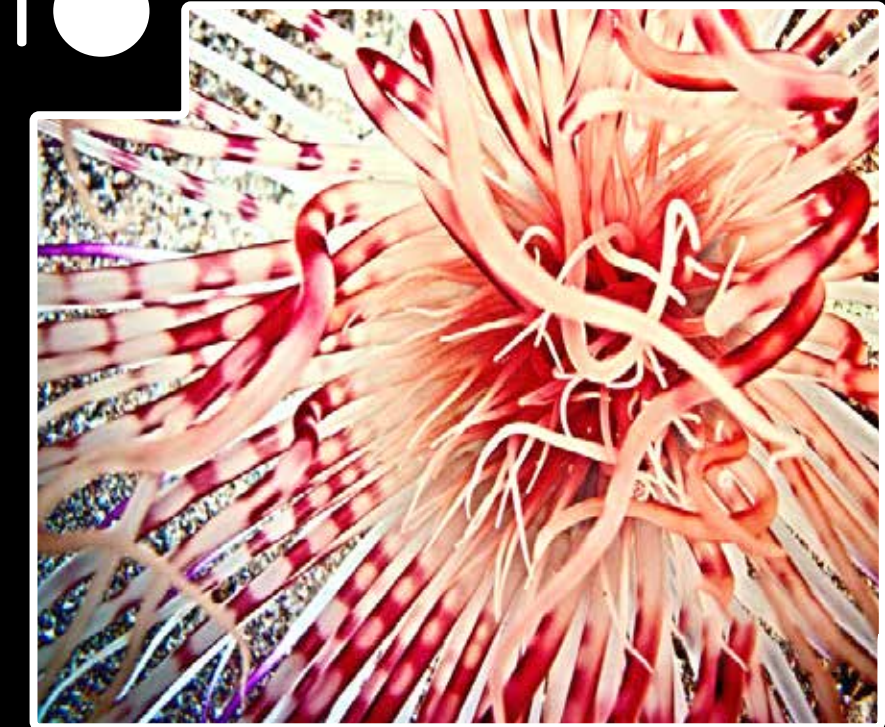
تأخیر در عملیاتی‌سازی راهبردهای پیشنهادی این کتاب، به معنای از دست رفتن سهم بازار و واگذاری موقعیت ژئوپلیتیک است.

ایده و پیشنهاد پائانی

کتاب «غربالی‌مقدم» سوت آغاز یک ماراتن ملی است. این اثر توپ را با مهارت به زمین سیاست‌گذاران، دانشگاهیان و بخش خصوصی انداخته است. اکنون وظیفه نماینده رئیس‌جمهور در هماهنگی اجرای سیاست‌های کلی توسعه دریامحور، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، شورای عالی صنایع دریایی و سایر نهادهای متولی است که این چارچوب کلان را به اسناد فنی، لوائح قانونی مدرن و پروژه‌های سرمایه‌گذاری مشخص تبدیل کنند. اگر این «سند مادر» با «پیوست‌های فنی و اجرایی» تکمیل نشود، تنها به قفسه کتابخانه‌ها افزوده خواهد شد؛ اما اگر جدی گرفته شود، می‌تواند قطب‌نمای ایران برای بازگشت به جایگاه تاریخی خود به‌عنوان یک قدرت دریایی باشد.

بدون شرح

قاب‌دوربین

عکس: اصغر بشارتی

شانگهای، دارای استقلال مالی و اجرایی قدرتمندی هستند. از منظر تحلیل قدرت، ایجاد یک نهاد هماهنگ‌کننده بدون داشتن اهرم‌های بودجه‌ای و قانونی (فراتر از قانون دریایی منشوخ سال ۱۳۴۳هجری خورشیدی)، نمی‌تواند بر تعارض منافع بین دستگاهی غلبه کند.

لنگرگاه آخر: از «مانیفست دریایی» تا «رנסانس اقتصادی»

کتاب «راهنمای سیاست‌گذاری برنامه ملی توسعه دریامحور»، بیش از آنکه صرفاً یک اثر پژوهشی باشد، یک بیانیه جسورانه در برابر غفلت تاریخی سیاست‌گذاری ایران نسبت به ظرفیت‌های اقیانوسی است. یونس غربالی‌مقدم با تدوین این اثر، خدمت بزرگی به ادبیات توسعه ملی کرده و موفق شده است سکوت سنگین میان اسناد بالادستی و واقعیت‌های اجرایی را بشکند. این کتاب به‌مثابه یک طرح جامع معماری برای یک آسمان‌خراش عظیم اقتصادی است؛ طرحی که افق را نشان می‌دهد، ابعاد را مشخص می‌کند و اشتیاق به ساختن را برمی‌انگیزد.

باین‌حال، برای آنکه این طرح زیبا از روی کاغذ به سازه‌ای مستحکم در کرانه‌های خلیج فارس، سواحل مکران و دریای خزر تبدیل شود، ما نیازمند گذر از «فاز طراحی» به «فاز مهندسی دقیق» هستیم. توسعه این جمع‌بندی در چهارمحور کلیدی زیر ضروری است:

۱- ضرورت گذار از «کلیات» به «خرده-راهبردها»

این کتاب رسالت خود را در تبیین «چه باید کرد» انجام داده است. اکنون نوبت اندیشکده‌ها و دانشگاه‌هاست که «چگونگی» را فرموله کنند. ما دیگر به سناریوهایی با موضوع «اهمیت دریا» نیاز نداریم؛ ما نیازمند پژوهش‌هایی هستیم که دقیقاً محاسبه کنند: «نرخ بازگشت سرمایه در بندر چابهار با فرض سناریوهای مختلف تحریمی چقدر است؟» یا «مدل حقوقی مشارکت عمومی-خصوصی برای توسعه بانک‌رینگ در قشقم چگونه باید باشد؟». نقشه‌های مهندسی سازه، تأسیسات و تحلیل ریسک که در متن نقد به آن‌ها اشاره شد، باید در قالب صدها رساله دکتری و پروژه تحقیقاتی کاربردی تولید شوند.

۲- انقلاب داده‌محور و هوشمندسازی
توسعه دریامحور در قرن بیست‌ویکم بدون داده (Data) غیرممکن است. کتاب حاضر باید آغازی باشد برای تأسیس یک مرکز ملی داده‌های دریایی؛ جایی که به جای